

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

26-06-2008 - nr. 5

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Over de grenzen](#)
- [Cijfers en letters](#)
- [In de pers](#)
- [FWO-Intern](#)

Edito

Het profiel van een hedendaags onderzoeker staat mijlenver af van het beeld van de verstrooide professor die zich in zijn bureau of labo opsluit en iets of wat wereldvreemd zijn wetenschap beoefent. Neen, een modern onderzoeker is een interdisciplinair *multi-tasker*. Naast baanbrekend onderzoek moet hij een onderzoeksgroep efficiënt managen en daarenboven voldoende financiering voor zijn onderzoek bij elkaar zien te rijven. Of dit alles nog niet genoeg is, moet hij ook nog eens als een echte communicatiespecialist zijn onderzoeksresultaten interessant voorstellen, niet alleen op een wetenschappelijk forum, maar ook aan het bredere publiek.

In het [Jaarboek 2007](#) kijkt het FWO dan ook met een knipoog naar het cliché van de wetenschapper zoals die in strips wordt opgevoerd. Maar de verhalen van een aantal internationale topwetenschappers tonen het echte leven. Zij hebben Vlaanderen verkozen om hun onderzoek uit te voeren. Ook voor hen is het FWO een belangrijke partner.

Het FWO is en blijft immers de belangrijkste geldschieter van kennisgrensverleggend, fundamenteel, niet-gericht onderzoek in Vlaanderen. In 2007 werden meer dan 2.000 aanvragen onderzocht, waarvan er 770 ook een financiering kregen. Daarnaast kregen ook 1.023 onderzoekers een reisbeurs om voor korte of langere tijd hun onderzoek in het buitenland verder te zetten of op congressen contacten te leggen met buitenlandse onderzoekers.

Dit zijn reeds indrukwekkende cijfers, maar waakzaamheid is geboden. Tijdens de aanvraagronde 2008 daalde, voor het eerst sinds 2004, het slaagpercentage voor aspiranten onder de 30%. Ook voor de projectaanvragen blijft het slaagpercentage in budgettermen uitgedrukt rond de 25% schommelen. Deze cijfers liggen nog een eind verwijderd van het internationaal vooropgestelde streefcijfer van 33 %.

Rekening houdend met die stijgende aanvraagmassa, waarvan het einde van de groei voorlopig nog niet in zicht is, zullen er de volgende jaren aanzienlijke (financiële) inspanningen nodig zijn om de slagkracht van het FWO te bestendigen.

In het [Beleidsplan 2008-2012](#), geeft het FWO dan ook een aantal belangrijke prioriteiten aan, als antwoord op de uitdagingen die de Vlaamse onderzoekswereld de volgende jaren het hoofd zal moeten bieden. Met de universiteit als partner en de steun van de Vlaamse en federale overheid is het FWO klaar om ook gedurende de volgende beheersperiode het Vlaams onderzoek optimaal te ondersteunen en naar het hoogste excellentie niveau te brengen.

Elisabeth Monard

In de kijker

Kennismakers - Dag van de Onderzoeker

Vorige keer hebben we u al een tipje van de sluier opgelicht, maar nu doen we u graag alles uit de doeken over Kennismakers. Met dit niet te missen evenement viert het FWO zijn 80ste verjaardag en ook u bent welkom op 23 oktober in de Brusselse Heizelpaleizen.

Waarom mag u dit zeker niet missen? Ten eerste is er het uiterst gevarieerde programma, met één voor één onderwerpen die elke onderzoeker in Vlaanderen zullen boeien. Er is trouwens, behalve de al aangekondigde zes [sessies](#), nog een extra sessie bijgekomen die focust op de wisselwerking tussen [wetenschap en industrie](#). Een aantal vooraanstaande bedrijfsleiders treden er in debat met wetenschappers en zoeken samen naar nieuwe, intensieve samenwerkingsmogelijkheden.

Met bijna 80 [sprekers](#) bevestigd, belooft de dag een zelden geziene schat aan informatie en interactieve debatten. Naast het kruim van de Vlaamse onderzoekswereld, zijn er ook een aantal internationale autoriteiten op de afspraak. De secretaris-generaal van de *European Research Council*, de kabinetchef van Europees Commissaris Potocnik, één van de grondleggers van het World Wide Web of een redacteur van *The Scientist*, ... het zijn slechts enkele van de vele experts die u die dag aan het woord kan horen. Of van wederwoord kan dienen, want de lezingen gaan samen met panelgesprekken en discussiefora.

Niet te missen is evenmin de permanente 'onderzoeksbeurs in de grote hal van Paleis 10: universiteiten, Vlaamse onderzoeksinstituten en een aantal belangrijke industriële partners tonen er hun bijdrage aan fundamenteel wetenschappelijk onderzoek: altijd interessant om contacten te leggen!

Moeten we u ook nog vertellen dat er die dag maar liefst drie ondernemingen hun wetenschappelijke prijzen zullen uitreiken en dat, tussen bedrijven door, er wetenschappelijk verantwoorde animatie voorzien wordt ...

In de slotsessie van die dag, ingeleid door minister Patricia Ceysens, zal prof. Carlo Beenakker de grenzen van onze huidige (informatica)kennis aftasten. Hij is een begenadigd spreker en niet bevreesd voor een uitdaging. Zo trok zijn cursus quantumfysica op het Lowlandsfestival (zeg maar het Nederlandse Pukkelpop) honderden geïnteresseerden. Wij kijken dan ook samen met u ernaar uit hoe prof. Beenakker ons brein zal uitdagen en ons discussiestof levert voor de afsluitende receptie.

Kortom, een dag om niet te missen. Z.M. de Koning zal dit belangrijk evenement met zijn aanwezigheid vereren. Schrijf u snel in op website van [Kennismakers](#). U vindt er alle nodige informatie op terug.

Jubileumpublicatie 80 jaar FWO

Met het financieren van baanbrekend fundamenteel onderzoek, waarvan de resultaten vaak pas op lange termijn kunnen gemeten worden, kiest het FWO resoluut voor toekomst gerichte innovatie. Toch is het ook aangewezen om, bij het vieren van de 80ste verjaardag van het Fonds, even achterom te kijken. Teruggaan naar het prille begin en grasduinen door de belangrijke onderzoeksresultaten.

In het kader van het evenement *Kennismakers* op 23 oktober, wordt er dan ook gewerkt aan een interactieve tentoonstelling en bijhorende publicatie over de 80-jarige geschiedenis van het FWO.

Een wetenschappelijke stuurgroep onder leiding van prof. Herman Balthazar bereidt al meer dan een jaar deze tentoonstelling voor. Talloze bibliotheken en archieven werden uitgeplozen op zoek naar informatie en illustratiemateriaal om de geschiedenis van het FWO te stofferen. De resultaten bieden een unieke blik op 80 jaar fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Voor het eerst wordt er een volledig overzicht geboden van alle onderzoekers wiens onderzoek het FWO de afgelopen 80 jaar heeft gesteund.

Naar aanleiding van dit jubileum verschijnt er ook een mooi geïllustreerde publicatie. Naast een historisch overzicht bevat dit boek 14 interviews, afgenomen door wetenschapsjournalist Jan Van Pelt, waarbij vooraanstaande wetenschappers uit de verschillende vakgebieden reflecteren over de evolutie van hun wetenschap en meteen vooruitblikken naar de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst.

Het eerste exemplaar wordt op de openingssessie van *Kennismakers – Dag van de Onderzoeker* officieel overhandigd aan Z.K.H. Albert II. Alle aanwezigen ontvangen die dag naar keuze een Nederlands- of Engelstalig exemplaar van deze publicatie.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

Het beleidsplan 2008 - 2012

Op 25 juni 2008 keurde de Raad van Bestuur van het FWO het Beleidsplan 2008-2012 goed. Dit document stippelt de belangrijkste beleidslijnen uit voor de volgende vijf jaar.

Het FWO wil in de eerste plaats een onderzoeksvriendelijke instelling zijn, waar de onderzoeker centraal staat en zijn of haar grensverleggend onderzoek alle ontplooiingskansen krijgt. Belangrijk is dat dit niet geïsoleerd gebeurt, maar wel met een open blik op Europa en de wereld.

Internationale mobiliteit van de onderzoekers en internationalisering van het onderzoek blijven dan ook als een rode draad doorheen alle acties van het FWO lopen. Een absoluut excellentiebeleid op basis van *peer review* en *track records* blijven de garantie dat enkel de beste onderzoekers door het FWO worden ondersteund.

Het leveren van inspanningen om de maatschappelijke uitstraling van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen verder te promoten, vormt het sluitstuk van de beleidsopties die het FWO voor de volgende beheersperiode heeft genomen.

In een volgende Nieuwsbrief wordt er dieper ingegaan op de concrete uitwerking in operationele doelstellingen.

FRIS: Een nieuw initiatief

Het departement Economie, Wetenschap en Innovatie verfijnt op dit ogenblik haar plannen voor [Flanders Research Information Space](#) (FRIS), een platform met gedetailleerde informatie over onderzoek en onderzoekers in Vlaanderen

De finale bedoeling is om via dit platform bedrijven en kennisinstellingen inzicht te geven in de ontwikkelde kennis, zodat deze sneller kan worden toegepast, uitgebouwd en gevaloriseerd.

Op dit ogenblik worden er met de verschillende stakeholders overlegmomenten georganiseerd om de haalbaarheid en de wenselijkheid van FRIS te onderzoeken. De bedoeling is om in het najaar van 2008 te starten met een aantal proefprojecten.

Het FWO volgt dit initiatief op de voet en heeft actief meegewerkt aan het opstellen van het *rolling document* dat als basis zal dienen voor de verdere uitwerking van FRIS.

Dossier Internationalisering in Tijdschrift DELTA

DELTA is het tijdschrift voor hoger onderwijs, net zoals Klasse dat is voor het secundair onderwijs. Waar Klasse bij velen een belletje doet rinkelen, is Delta, ten onrechte, minder bekend bij het grote publiek.

DELTA bestrijkt een brede waaier aan onderwerpen en bericht zowel over onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, als over bestuur en management in het hoger onderwijs en de relatie hoger onderwijs – maatschappij.

Zo wordt er in het meest recente nummer van DELTA dieper ingegaan op het hoger onderwijs aan de andere kant van de taalgrens en is er een uitvoerige bijdrage over het berekenen van de sleutel voor Bijzondere Onderzoeksfondsen. In het septembernummer zal DELTA een uitgebreid dossier brengen over de verschillende aspecten van internationalisering in het hoger onderwijs.

DELTA wordt uitgegeven op initiatief van VLIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad) en VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad) en het FWO maakt deel uit van de redactieraad.

Wetenschappelijke onderzoeksgemeenschappen

In 2007 werd geen oproep gelanceerd voor aanvragen voor Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen voor het dienstjaar 2008.

Voor 2009 wordt deze mogelijkheid opnieuw opengesteld. De aanvragen voor nieuwe WOG's moeten ingediend worden op **15 oktober 2008**. Het reglement en formulier zijn [hier](#) beschikbaar.
[terug naar boven](#)

Kalender

Indiendata Prijzen

- Wetenschappelijke Prijs Foundation AstraZeneca (Astma & COPD): 30 juni 2008
- InBev-Baillet Latour Health Prize: 15 September 2008
- Jaarlijkse Prijzen Barco n.v. voor Afstudeerwerken: 1 oktober 2008
- Wetenschappelijke Prijs Barco N.V.: 1 oktober 2008
- Umicore Award "Afstudeerwerken": 1 oktober 2008
- Umicore Scientific Award: 1 oktober 2008

Open oproepen

- Internationale Coördinatie-Acties: 30 september 2008
- Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen: 15 oktober 2008

[terug naar boven](#)

Over de grenzen

Nieuwe call ERC

Na het succes van de eerste *ERC Starting Grants*, schrijft ERC in juli 2008 een nieuwe oproep uit. De basisprincipes zijn onveranderd gebleven, alleen is er een kleine bijsturing op het vlak van postdoctorale anciënniteit. Om in aanmerking te komen, moet men minstens 3 en hoogstens 8 jaar geleden een doctoraat behaald hebben.

De deadlines voor het indienen van een aanvraag zijn ook reeds vastgesteld: voor *Physical Sciences & Engineering*: oktober 2008; voor *Social sciences & Humanities*: november 2008; voor *Life Sciences & Medicine*: december 2008.

Het FWO wenst alle kandidaten alvast veel succes met hun aanvraag.

Opvangmandaat ERC Starting Grant

U kon in deze kolommen al lezen over de gunstige uitslag die de Vlaamse universiteiten boekten bij de eerste call voor de *ERC-Starting Grants*. Zeven Vlaamse onderzoekers kregen er een financiering.

ERC legde toen ook een reservelijst aan met uiterst waardevolle kandidaten die, wegens gebrek aan budgettaire middelen, net naast een financiering grepen. In navolging van Zwitserland, Frankrijk, Spanje en Italië voorziet nu ook het FWO in een opvangfinanciering voor deze excellente wetenschappers, die de zware Europese selectie met verve hebben doorstaan. Per ERC-call voor Starting Grants zal aan de vijf best gerangschikte onderzoekers op de reservelijst en verbonden aan een Vlaamse onthaalinstelling een vierjarig onderzoeksproject worden aangeboden.

Voor elk project wordt financiële ruimte voorzien voor 1 voltijds Wetenschappelijk Personeelslid en 10.000 EUR werkingsmiddelen.

Internationale Coördinatie-Acties

In december vorig jaar besliste de Vlaamse Regering de FWO-toelage met 700.000 euro te verhogen, om hiermee internationale coördinatie activiteiten te ondersteunen. Met dit geld maken we wetenschappelijke en administratieve coördinatie van internationale samenwerkingsverbanden mogelijk (o.a. databaseer, disseminatie, uitbouw van een portaalsite, ...). Dit richt zich vooral naar Vlaamse onderzoeksploegen, die op vraag van multilaterale of supranationale organisaties of consortia, de kerngroep vormen van netwerken (gesteund door bv. EU, OESO, UNESCO, WHO, ...). Per project kan tot 75.000 euro per jaar toegewezen worden, voor drie jaar hernieuwbaar na gunstig advies. Aanvragen kunnen doorlopend worden ingediend en worden tweemaal per jaar geëvalueerd.

Ondertussen heeft de Raad van Bestuur de eerste twee financieringen toegekend:

- ICRH – *WHO collaboration centre for research on sexual and reproductive health*. Ankerpersoon is Prof Marleen Temmerman van de Universiteit Gent.
- ASEM *Aquaculture Platform* in het raam van een *EU-Asian platform for dialogue* van de Europese Commissie. Kernfiguur is hier Prof. Patrick Sorgeloos van de Universiteit Gent.

[terug naar boven](#)

Cijfers en letters

Odysseus

Met het Odysseus programma brengt de Vlaamse regering een aantal toponderzoekers, werkzaam in het buitenland, terug naar Vlaanderen om hier hun onderzoek uit te voeren en via deze financiering (een totaalbudget van 60 miljoen euro) een onderzoeksgroep uit te bouwen.

Dit programma voorziet niet alleen in financiering voor gerenommeerde onderzoekers (groep I), maar ook jonge, veelbelovende onderzoekers die het potentieel hebben om uit te groeien tot de absolute wereldtop (groep II). De eerste Odysseus laureaat (2006) in groep I was professor Cathérine Verfaillie, oprichtster van het Leuvens Instituut voor Stamcelonderzoek. In 2007 kregen tweemaal acht [onderzoekers](#) een Odysseus financiering (groep I en groep II).

Op 25 juni heeft de Raad van Bestuur van het FWO met de resterende Odysseusmiddelen, een financiering toegekend aan **drie** gerenommeerde onderzoekers. Deze krijgen van de betrokken universiteiten een positie als onderzoeksprofessor aangeboden. Daarnaast kregen ook **vier** onderzoekers met een indrukwekkend internationaal palmares en de potentie om nog verder door te groeien een groep II financiering. Aan deze groep wordt een positie als postdoctoraal onderzoeker aangeboden.

Nieuwe mandaathouders

Op 25 juni heeft de Raad van Bestuur van het FWO de nieuwe mandaten toegekend. Op 1 oktober 2008 zullen 210 nieuwe aspiranten in dienst treden bij het FWO, wat hun totaal op bijna 800 brengt. Tegelijk treden 170 nieuwe postdoctorale onderzoekers in dienst, wat het bestand postdocs op 700 brengt.

Ook treden er diezelfde datum 13 nieuwe fundamenteel klinische onderzoekers in dienst, wat deze groep laat uitgroeien tot 67. In totaal zal het FWO op 1 oktober 2008 ongeveer 1500 onderzoekers via een persoonlijk mandaat in staat stellen fundamenteel onderzoek te verrichten.

[terug naar boven](#)

In de pers

In de pers

25 april: De vloek van de verzoening - Koen Aerts is aspirant-onderzoeker bij het FWO- aan de Vakgroep Nieuwste Geschiedenis van de Universiteit Gent (Opinieartikel in De Morgen)

1 mei: Meer geld voor grensverleggend wetenschappelijk onderzoek (Belga)

2 mei: [Recordbedrag voor Fundamenteel Onderzoek - Overheid houdt toponderzoek overeind – Getuigenissen van FWO alumni \(De Tijd\)](#)

2 mei: Vijftien procent meer geld voor wetenschappelijk onderzoek (De Morgen)

7 mei: Jan Verplaetse bestaat niet - Gert Goeminne is doctor in de Natuurkunde en als postdoctoraal onderzoeker van het FWO verbonden aan het Centrum Leo Apostel (VUB). (Opinieartikel in De Morgen)

8 mei: Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen kan dit jaar wellicht rekenen op een budget van meer dan 180 miljoen euro (Trends)

9 mei: FTI: Kris Peeters wil overheveling wetenschapsbeleid (Belga)

22 mei: La Flandre morcelle trop sa politique d'innovation (Trends-Tendances)

[terug naar boven](#)

FWO-Intern

FWO Daguitstap

Vorig jaar nodigde de Universiteit Gent de FWO-medewerkers uit voor een bezoek aan de faculteit Dierengeneeskunde. Het werd een groot succes. De FWO-medewerkers waren zeer opgetogen over de interessante rondleiding. Dit jaar ging de daguitstap van het FWO richting K.U.Leuven.

In de voormiddag wachtte de rector, prof. Marc Vervenne de FWO-delegatie op in de Centrale Bibliotheek van de K.U.Leuven, waar ze werd ontvangen en een deskundige rondleiding kreeg in het museum van de bibliotheek en doorheen de belangrijkste collecties en leesalen door de hoofdbibliothecaris Mel Collier.

In de namiddag stond de campus Gasthuisberg op het programma, met een begeleide toer doorheen het nieuwe Molecular Small Animal Imaging Center (MoSAIC), het Stamcelinstituut van prof. Verfaillie en de navelstrengbloedbank van professor Marc Boogaerts.

Een zeer leerrijke ervaring waarbij het FWO-personeel de kans kreeg om in het echt kennis te maken met het werk van onderzoekers die door het FWO gefinancierd worden.

Personalia

Indiensttreding:

-Deschuyter Sven, administratief medewerker, sinds 1/4/2008

-De Samblanx Els, administratief medewerker, sinds 1/4/2008

-Leemans Eva, administratief medewerker, sinds 13/05/2008

[terug naar boven](#)